

FN-förbundet
UNA SWEDEN

WORKSHOP OM KLIMATRÄTTVISA

ÖVNINGAR OCH DISKUSSIONSFRÅGOR

ARRANGERA EN WORKSHOP!

Håll en workshop om klimaträttvisa med hjälp av en "fyra hörn"-övning och diskussionsfrågor. Det är fördelaktigt att ha gått igenom innebörden av klimatiförändringar och klimaträttvisa innan ni håller workshopen. Ni kan använda FN-förbundets förberedda föreläsning om klimaträttvisa, som ni hittar på FN-förbundets hemsida.

1. FYRAHÖRNSÖVNING - 20 MIN

Instruktioner

1. Övningen går ut på att du som diskussionsledare kommer att säga ett påstående och sedan kommer du att dela upp rummet i 4 hörn där varje hörn representerar ett svarsalternativ.
2. Varje svarsalternativ får därav en fysisk plats i respektive hörn av rummet som deltagarna kommer att ställa sig i för att besvara frågan.
3. Förklara för deltagarna att de kommer att få välja vilket hörn de ställer sig i beroende på vilket svar som känns bäst.
4. Berätta även att av de fyra alternativen är endast tre förutbestämda alternativ eftersom hörn fyra utgörs av ett "öppet svar" för de som har ett annat förslag eller inte vet sitt svar.
5. Ställ en fråga i taget, det kan vara viktigt att upprepa frågan och svaren, gå sedan vidare till uppföljning av deras svar.

Uppföljning av svar

1. När deltagarna har ställt sig i respektive hörn ber du någon eller några från varje hörn att berätta om varför de ställt sig i just det hörnet.
2. Som diskussionsledare bör du i detta skede undvika att argumentera med den som berättar vad den tänker och tycker. Låt istället de från andra hörn berätta om deras alternativ. På så sätt kommer flera perspektiv in utan att du styr samtalet för mycket.
3. Om det behövs kan du ställa följdfrågor till deras svar för att starta en diskussion. Vissa av frågorna har även diskussionsstöd kopplat till sig som du kan använda dig ut av.

Frågor

Har vi tillåtit människans klimatpåverkan att bli för stor?

1. Ja, det är människans fel och människans ansvar
2. Nej, det är inte endast människans fel, det är en naturlig utveckling
3. Kanske, ja och nej, människan har gjort det som varit bäst för sig och inte känt till konsekvenserna
4. Öppet svar/annat

Har du märkt av klimatförändringar i Sverige?

1. Ja
2. Nej
3. Jag vet inte, inte i Sverige men i andra länder
4. Öppet svar/annat

Vilka tycker ni bär det största ansvaret för klimatförändringar?

1. Politiker
2. Företag
3. Internationella organisationer, såsom FN.
4. Öppet svar/Annat

Känner ni att man lyssnar och tar in ungdomars oro och frustration kring klimatförändringar i samhället?

1. Ja, jag tycker man lyssnar mycket på unga nu för tiden
2. Nej, ungas röster och åsikter förbises ofta
3. Både, unga får mer uppmärksamhet men det är fortfarande för lite
4. Öppet svar/annat

Finns det ett samband mellan mänskliga rättigheter och klimatförändringar?

1. Ja, klimatförändringarna påverkar förverkligandet av mänskliga rättigheter
2. Nej, klimatet påverkar inte förverkligandet av mänskliga rättigheter
3. Kanske, klimatförändringar påverkar till viss del förverkligandet av de mänskliga rättigheterna.
4. Öppet svar/annat

Vilket är det största hindret för att uppnå klimaträttvisa globalt?

1. Brist på politisk vilja
2. Brist på teknisk kunskap och resurser
3. Global ojämlikhet och fattigdom
4. Öppet svar/ annat

Vilken åtgärd tror du är mest effektiv för att uppnå klimaträttvisa?

1. Ekonomiskt stöd till utvecklingsländer
2. Strängare miljölagar och regleringar
3. Investeringar i förnybar energi och grön teknologi
4. Öppet svar/ annat

Vilken typ av klimaträttvisa är viktigast att fokusera på?

1. Rättvisa mellan rika och fattiga länder (globala rättvisa)
2. Rättvisa mellan olika samhällsgrupper inom ett land (social rättvisa)
3. Rättvisa för naturen och andra arter (ekologisk rättvisa)
4. Öppet svar/ annat

2. DISKUSSIONSFRÅGOR

Instruktioner

1. Dela in gruppen i mindre grupper om 3 till 4 personer och dela ut antingen post-it lappar och pennor till varje grupp eller whiteboard-pennor.
2. Övningen går ut på att deltagarna får en fråga som de ska diskutera i sin grupp och sedan skriver ner de centrala nyckelorden från sin diskussion på post-it lapparna eller direkt på tavlan.
3. Om ni använder post-it lappar låt en person från varje grupp sätta upp sina lappar på tavlan.
4. Använd deltagarnas svar för att öppna upp för en större diskussion. Ställ exempelvis följdfrågor eller fråga hur de tänkte.
5. Eftersom det inte finns något rätt eller fel svar är det viktigt att skapa en atmosfär där alla deltagarna respekterar varandras åsikter och blir uppmuntrade att uttrycka sina åsikter. Man får självklart ändra sina åsikter under diskussionen.
6. Ställ en fråga i taget och ge grupperna några minuter för diskussion och ta sedan upp deras svar i helgrupp.

Diskussionsfrågor

1. **Hur märker vi av klimatförändringar i Sverige?**
Vilka specifika förändringar har ni observerat i klimatet eller naturen i Sverige? Hur har dessa förändringar påverkat ert dagliga liv och samhället i stort?
2. **Vilka tycker ni bär det största ansvaret för klimatförändringar?**
Vem eller vilka anser ni har det största ansvaret för att orsaka och hantera klimatförändringarna – regeringar, företag, individer eller andra aktörer?
3. **Bär alla lika stort ansvar att arbeta mot klimatförändringar?**
Är ansvaret för att bekämpa klimatförändringar lika fördelat bland alla, eller bör vissa grupper eller länder bära mer av ansvaret? Varför eller varför inte?
4. **Vad behöver vi göra i Sverige för att nå Parisavtalets mål och de nationella klimatpolitiska målen?**
Vilka konkreta åtgärder och förändringar krävs i Sverige för att uppnå Parisavtalets mål och våra nationella klimatmål? Hur kan dessa genomföras effektivt?

5. **Spelar det någon roll vad mindre länder, såsom Sverige, gör för klimatet när det finns mycket större länder som påverkar klimatet mer?**
Hur kan mindre länders insatser påverka den globala klimatkrisen? Är deras bidrag meningsfullt trots de större ländernas större påverkan?

Diskussionsstöd: Om alla små länders utsläpp sammanslås blir det totalt sett betydande utsläpp. Ingen kan uteslutas från ansvaret. Sverige släpper ut mycket i relation till sin storlek.

6. **Vad har varit avgörande för din förståelse för människans klimatpåverkan?** Vilka händelser, information eller upplevelser har mest påverkat din insikt om människans inverkan på klimatet?
7. **Är det viktigt att ta hänsyn till klimaträttvisa när man jobbar mot klimatförändringar?**
Varför är det viktigt att integrera klimaträttvisa i klimatåtgärder? Hur kan vi säkerställa att åtgärderna är rättvisa och inkluderande?
8. **Vilken roll spelar ekonomisk ojämlikhet i klimatförändringarnas effekter, och hur kan klimaträttvisa bidra till att minska dessa ojämlikheter?**
Hur påverkar ekonomisk ojämlikhet klimatförändringarnas effekter på olika samhällsgrupper? Hur kan principer om klimaträttvisa hjälpa till att minska dessa ojämlikheter?
9. **Hur kan utvecklade länder bäst stötta utvecklingsländer i deras ansträngningar att anpassa sig till och bekämpa klimatförändringar, samtidigt som de säkerställer klimaträttvisa?**
Vilka åtgärder och stödåtgärder kan utvecklade länder erbjuda för att hjälpa utvecklingsländer att hantera klimatförändringar och främja rättvisa?
10. **Hur påverkar klimatförändringarna de grundläggande mänskliga rättigheterna, såsom rätten till liv, hälsa, och bostad?**
På vilka sätt hotar klimatförändringarna grundläggande mänskliga rättigheter? Hur kan dessa rättigheter skyddas i klimatåtgärder?
11. **En ren miljö har nyligen erkänts som en mänsklig rättighet. Vad är de potentiella konsekvenserna av detta, och hur kan detta bidra till klimaträttvisa?**
Vilka effekter kan erkännandet av rätten till en ren miljö ha på klimatpolitiken och samhällen globalt? Hur kan detta stödja klimaträttvisa?